

A megyei NEB ülése

A Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság tegnap, csütörtökön ülést tartott Szegeden. Szerepelt a napirenden a népi ellenőrök és a politikai napilapok kapcsolata, valamint a kooperáció helyzete, Csongrád megye gépipari vállalatainál.

Mivel a Szegedi Kábelgyárban csupán a gyáregységnek között alakult ki termelési együttműködés, a Hód-

mezővásárhelyi Mezőgazdasági Gépgyár és Szolgáltató Vállalatnál, a Metripod Mérleggyárban, valamint a Kontakta szentesi gyárában végeztek alapos vizsgálatot a népi ellenőrök. Megállapították, hogy mi minden hátráltatja a vállalatok közötti kívánatos termelési együttműködést és javaslatokat tettek az akadályok elhárítására.

Fiatal műszakiak

és közgazdászok eszmecseréje

A vállalatok legtöbbjénél csak részben sikerült kamatoztatni a fiatal műszakiak és közgazdászok tudását. Az FMKT-mozgalom fejlesztésével javítható az arány, ez azt mindinkább fölsimerik a gazdasági vezetők. A Dél-magyarországi Magas- és Mélyépítő Vállalatnál is számos műszaki és szervezési feladat vár a fiatalokra. Legutóbb tegnap, csütörtökön Szegeden, a Technika Házban találkoztak a DÉLEP fiatal szakemberei, s ismérték az időszert, sűrűt teendővel. Dr. Apátóczy Kálmán FMKT-titkár megnyitóját után dr. Szócs

Lajos főosztályvezető az eddigi FMKT-munkáról, s a jövőről, Csánk Elemér műszaki igazgatóhelyettes a műszaki fejlesztésről, Major Gyula gazdasági igazgatóhelyettes pedig a hatékony vállalati gazdálkodásról szolt. Az előadásokat vita követte.

Laboratóriumot avattak

Az Építéstudományi Intézet szentendrei kísérleti telephelyén csütörtökön felavatták a tartószerkezetek laboratóriumát. A korszerű berendezé-

Újfajta útépítőanyag

Az Útépítő Tröszt a francia Scrog céggel know-how szerződést kötött úgynevezett kationaktív bitumenragasztóanyag magyarországi gyártásának bevezetéséről. Ennek alapján a Zalaegerszegi Közüti Építő Vállalat és az Erdőkémia Vállalat közösen alakítja ki az első üzem, ahol évente 15 ezer tonna ilyen értékes útépítő anyagot állítanak majd elő. A gyártás jövőre kezdődik.

Az új anyag nagy előnye, hogy felmelegítés nélkül használható és még mínusz 2 fok hőmérsékleten is dolgozhatnak vele. A bitumenragasztó alkalmazásának az útépítési munkák gyorsítása mellett jelentős az anyagi haszna is, mert hőenergiát takarítanak meg.

Hatvan esztendő győzelme

Magyar statisztikai könyvecské is készült a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója alkalmából. A szocializmus győzelme előrehaladása 1917-1977 címmel. A Központi Statisztikai Hivatal tájékoztatói főosztálya nem csak a Szovjetunió gazdasági fejlődéséről, a szovjet emberek anyagi és kulturális felemelkedéséről gyűjtött adatokat, hanem a szocialista világrendszer térhódításáról, a testvéri szocialista országok gazdagodásáról is a számok, tények erejével győzi meg az olvasót.

Igen szemléletes például az a táblázat, amely a Kölcsony Gazdasági Segítség Tanácsa és a Közös Piac országainak helyzetét mutatja néhány ipari és mezőgazdasági termék termelésének tükrében. Igaz, 1976-ban a KGST-országokban a világ népességének 9,3 százaléka, a Közös Piac államjai 16,2 százalékban; kőolajból mi 18,9 százalékot termelünk, ők csak 0,7 százalékot; a szocialista országok gáztermelése 26,2 százalékkal részesedik, a Közös Piac tagállamai 12,8 százalékkal; nálunk a cementgyártás 27 százalékot képvisel a világ-

termelésből, náluk 18,7 százalékot. Tulajdonképpen a gépkocsit, a műanyagot és vegyi szálát kivéve már valamennyi főbb ipari és mezőgazdasági termékkel megelőztük a nyugat-európai kapitalista országokat.

A világ ipari termelésének országosportonkénti megoszlása is kedvező képet mutat. A szocialista országok 1937-ben (tekintve, hogy akkor még csak a Szovjetunió egyedül volt) mindössze 10 százalékkal részesedtek, 1950-ben ez az arány kétszeresére nőtt, 1976-ban pedig elérte a 40 százalékot. A fejlett tőkés országok részesedése 1950 és 1976 között 74 százalékról 52 százalékra zsugorodott, mivel a fejlődő országok ipari termelése már 8 százalékot képvisel a világ produktumából.

Hatvan esztendő alatt a Szovjetunió felzárkózott a legerősebb kapitalista országok közé. Ma a világ országainak sorrendjében a második helyet foglalja el, és ipari részesedése körülbelül 20 százalékos. De ezen belül már világelső a kőolaj, a vasérc, a nyersvas, az acél, a koks, a műtrágya és cement termelésében. Nemzeti jövedelme 1950-ben még csak 31 százalékát tette ki az Egyesült Államokénak, 1975-ben pedig már 67 százalékát. A Szovjetunió az idén egyetlen nap alatt több mint 5600 gépkocsit, 1560 traktort, kétféle pár bőrlábbelit, 23 ezer rádiót, 19 ezer tévékészüléket, 17 ezer hűtőszekrényt stb. gyárt, nem szólva a szén, olaj, acél és a többi fontos nyersanyagról.

Az életszínvonal növekedése is tanúsítja a 60. évfor-

duló győzelmét. A munkások és alkalmazottak havi átlagbére az 1940. évi 33,1 rubelről 1976-ban 151,3 rubelre emelkedett, a társadalmi juttatások egy lakosra jutó értéke 368 rubel. A cári Oroszországban 1,8 orvos jutott ezer lakosra, ma 33,4. Kórházi ágy mindössze 13 darab jutott ezer lakosra, jelenleg pedig 120-at tart nyilván a statisztika. Felsőfokú tanintézetben 1976-77-ben 5 millió fiatal folytatta tanulmányait, míg az első világháború idején mindössze 130 ezren tanul-

A magyar-szovjet gazdasági kapcsolatok néhány adatát is érdemes megismerni. A Szovjetunió részesedése hazánk kereskedelmi forgalmában: tavaly a behozatal 27,47 százalékot tett ki, a kivitelünk pedig 30,23 százalékot. Onnan hengermű berendezéseket, traktorokat, kombájnokat, textilipari és földmunkagépeket, autókát, kőolajat, földgázt, vasércet, nyersgyapotot és sok-sok más árucikket kapunk, mi pedig autóbuzst, portáldarut, mozdonyt, konzervgyári berendezést, lábbelit, stb. adunk érte. A Szovjetunióból importált kőolaj a Barátság I. és II. vezetékén érkezik hozzánk 1971 és 1975 között a feldolgozott összes kőolajnak 70 százaléka. A Testvériség I. földgázvezetékén tavaly 984 millió köbméter földgázt kaptunk, hazai termelésünknek mintegy 16 százalékát. Gazdaságunk fejlesztésében tehát nélkülözhetetlen együttműködésünk a Szovjetunióval.

F. N. I.

A „levelek” visszhangja

A „dinasztia” oldaláról

A „Délmagyarország” október 18-i számában kezdődött a „Levél az egyetemnek” című cikksorozat, amelynek a kiinduló alapja két levél volt, azonos témáról, nevezetesen a sikertelen egyetemi előmenetelről. Megértem a két elkeseredett édesanyját, én magam is az vagyok, de én másért: az én lányom nem került be az egyetemre, a középiskolából vitt 8 pontja nem volt elég a sikeres felvételi vizsgához. Mit kell ilyenkor tenni? El kell helyezni az egészségügyben, és készülni a következő felvételire. Az elhelyezkedés nem nehéz: segédápolónő mindig kell. A lányom postoperatív osztályon dolgozott három hónapban, volt olyan hónap, hogy nyolcszor volt éjszakai. (Tetszik tudni, mennyi ott a fizetés? 1700 forint!) Ilyen testet-lelket szikkasztó munka mellett nem ment úgy a felkészülés az immár második felvételire, hogy a kívánt pontszámot el tudta volna érni, így hát ismét segédápolónő. Nincs kit okolni, nem kerestünk kifogást, tanul tovább, készül az újabb felvételire, mert nem adja fel, orvos akar lenni. Nem vált kárára az az év, amit eddig a betegágy mellett eltöltött, most vált felöltötté, felelősségteljes emberré.

Nem tudom, a két síró édesanya gyerekeinek volt-e valami belső elképzelése az orvosi pályáról, vagy csak annyit láttak belőle, amit az igen felszínes szemlélet: fehér köpeny, titkokzatos műszer a zsebben, és ami a legfontosabb: „dől a pénz!” (Volt olyan osztálytársa a lányomnak, aki nem is titkolta, hogy kizárólag ezért „tápi magát”). A lányom kicsikécs gyerekkora óta tudja, hogy orvos akar lenni. Pontosan tudja, hogy mit vár a társadalom és a beteg em-

ber, pedig úgy gondolom, igencsak gyakorúak lehetünk! Gyerekeink, úgy lehet, egyazon iskolába jártak, úttörők, majd KISZ-tagok lettek, miért különbözteti meg ő saját maga a gyereket?! Biztos jó tanuló volt, sokat vártak tőle, és most, hogy nem hozza a várt eredményt, más a hibás? Nem lehet, hogy a tanulási módszerében, vagy a szorgalmával van valami hiba? Elkeseredését meg tudom érteni, de vádaskodásait nem. Ehhez még annyit, hogy szeptember 10-én avatták orvosává egyik távoli rokonomat. Apai-anyai ágon parasztszármaszú, férjnel van, két éves kislánya van, „cum laude” szerezte a diplomáját, tehát nem akarták „lekiismeret-furdalás nélkül”, mindenáron kirúgni! Tanult.

A két síró édesanya figyelmét felhívom Fehér Klára „Ma éjjel ne aludj” című könyvére. Sok mindenre válassz. Magunkról annyit: dinasztia ide, dinasztia oda, húsz évet éltünk társberletben, gépkocsink nincs.

B.-né Kozák Gabriella

Filmtéka az egyetemen

Georg Höllering Hortobágyával indult a József Attila Tudományegyetem néprajzi filmtékája, melynek olyan sikere volt, hogy az egyetemisták kérésére október 31-én délelőtt 11 órakor megismétlik a vetítést. (A filmklub-foglalkozást rögzíti a szegedi tévéstúdió is a JATE-klubról készülő dokumentumfilmjéhez.)

Moldován Domokos sorozatának legutóbbi programján Fejős Pál és Robert Flaherty filmjei szerepeltek. Az első jelentős magyar filmrendező, Fejős Pál, játék- és dokumentumfilmjeivel vívott ki elismerést magának Európában és Amerikában. Az 1932-ben itthon forgatott filmjeire emlékezhetnek a szegediek is, a *Tavaszi záporra* és az *Itél a Balatonra*, amelynek Annabella volt a főhősnője. Fejős életének utolsó éveiben amerikai és

Új TIT-szervezet alakult

A felnőttek képzésére minden társadalomnak szüksége van. Az iskolában szerzett ismeretek ugyanis jórésztükben egyetlen évtized alatt elavulnak; hatékony munka pedig magas szintű ismeretanyag nélkül nem képzelhető el. Ahogy mondaní szókás: *„Nemcsak a gépeket, de a máködtetésükhöz szükséges emberi tudást is karban kell tartani.* A másik ok sem elhanyagolható. Tíz évvel ezelőtt a szakmunkás-bizonyítványok majdnem negyven százalékát felnőttek szerezték meg különféle munka melletti tanfolyamokon. Ez az arány ugyan javult a

nappali tagozaton, tehát tan kötelezettségi korban végzők javára, de nem kellőképpen, hiszen az új szakmunkások egyötöde ma is felnőtt fejjel ül iskolapadba, hogy a kellő ismereteket megszerezzék.

A felnőttek képzéséért minden erőfeszítésre szükség van. Ez az oktatómunka ugyanis közvetlenül a termelésben érezteti hatását. Természetes dolog az is, hogy ez csak a társadalom minden erejének ésszerű összefogásával vezethet eredményre. Ennek a felismerésnek jegyében alakult meg tegnap a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat városi szervezete és a Móra Ferenc Ipari Szakmunkásképző Intézet megegyezése alapján az első intézeti TIT-szervezet.

Az alakuló ülésen, melyen Hofgesang Péter igazgató közönte a résztvevőket, ott volt dr. Nacsády József egyetemi docens, a városi szervezet alelnöke és Munz Károly városi TIT-titkár.

A várható feladatokról mondta Tóth Sándor mérnök-tanár:

— Különböző formákban évente ezer felnőtt képzéséről kell gondoskodni. Egyre inkább sürgető szükség, hogy mezőgazdasági dolgozóink, akik főleg idényben foglalkoztathatók csak, megszerezzék a második szakmájukat is. Ahhoz, hogy csak a Volán összes gépkocsivezetője megszerezze a szakmunkás-bizonyítványt, az eddigi óraszám többszörösére volna szükség. Természetesen tovább kell fejleszteni az iskola és a gyárak között levő kapcsolatokat is.

Az alakuló ülés végén megválasztották a szervezet tisztségviselőit. Elnök Pálfalvi Zoltán mérnök-tanár lett, a titkári teendőket Tóth Sándort bízta meg a tagság.

P. F.

Költő-találkozó

Csütörtökön több mint félszáz költő részvételével koszorúzási ünnepséget tartottak Radnóti Miklós győri szobránál. Ezután a IV. költészeti biennálé és a hagyományos dunántúli költőtalálkozó tanácskozással folytatódott.

Este a városi tanács dísztermében megtartották a IV. költészeti biennálé díjkiosztó ünnepségét. A fődíjat a néhány hete elhunyt Kormos Istvánnak, Győr-Sopron megye szülőltének ítelték oda. A vidéken élő költők díját Győri László tatabányai alkotónak adományozták. Az elsőköltés díjat — Koronátú című kötetéért — Nagy Gábor kapta. Az előadóművészi díj tulajdonosa Szabó Gyula, a Thália Színház tagja lett, az irodalmi színpadi rendezői díjat pedig Merő Béla, a zalaegerszegi Reflex Színpad rendezője és Szabó András, a tiszaföldvári Hajnóczy gimnázium együttesének vezetője nyerte el.

Nyugdíjas építőmunkások köszöntése

A hagyományoknak megfelelően ebben az évben is megrendezte a DÉLEP nyugdíjasainak találkozóját tegnap, csütörtökön a Kossuth Lajos sugárúti munkásszálló nagytermében. A bensőséges hangú ünnepségen Martonosi Imre, a vállalat szakszervezeti bizottságának titkára köszöntötte a közel 200 nyugdíjas építőmunkást, akik közül sokan ma is kapcsolatot tartanak volt munkahelyükkel.

Magyar vízi erőművek Indiában

A Ganz-MÁVAG dolgozói az év vége helyett a napokban befejezték az indiai megrendelésre készülő vízierőmű-berendezések első egységének összeszerelését. Tíz év alatt ez az ötödik vízierőmű Indiában, amelynek

berendezéseit a magyar ipar szállítja. Az indiai vásárlók kérték magyar partnereiket, hogy a szerződésben rögzített határidőnél hamarabb szállítsák le a berendezéseket, s a Ganz-MÁVAG most ennek a kérésnek tett eleget.